

Α. Το κείμενο αναφέρεται στην προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών στον ψηφιακό κόσμο. Αρχικά επισημαίνεται ότι η κατοχύρωση των δικαιωμάτων των παιδιών, που περιφρουρείται από τη Unicef έγινε μόλις πρόσφατα. Στη συνέχεια καταγράφεται ότι η παιδική χρήση κινητών και διαδικτύου διανοίγει προοπτικές επιμόρφωσης, διασκέδασης και ανάπτυξης σχέσεων και είναι επιβεβαιωμένη στατιστικά τόσο στον ευρωπαϊκό όσο και στον ελληνικό χώρο. Αυτό, ωστόσο, κρίνεται και θετικό και αρνητικό, (πληροφόρηση, αλλά και παραπλάνηση, ακόμη και κακοποίηση, ελευθερία αλλά και πιθανή παρακολούθηση). Έτσι τονίζεται πως είναι αναγκαία η κατάλληλη διαπαιδαγώγηση των παιδιών από όλους τους φορείς, η πληροφόρησή τους για τους κινδύνους και η παραδειγματική τιμωρία των ενόχων.

B1. Α Λ, β Σ, γ Λ, δ Σ, ε Λ

B2. Α) «Μπορούμε να «θωρακίσουμε»...» θεματική πρόταση, «Συγκεκριμένα, πρέπει...», σχόλια λεπτομέρειες, Κατακλείδα δεν υπάρχει.

Β) Πρόκειται για επίκληση στη λογική, που κυριαρχεί στο απόσπασμα, που εκφράζεται με χρήση αποτελεσμάτων ερευνών και στατιστικών στοιχείων, καθώς και για επίκληση στην αθθεντία, που εκφράζεται με τη Unicef και το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

B3. Συμφωνούν – διαφωνούν, δικαίωμα – υποχρέωση, χρήσιμο – άχρηστο, αυστηρή – επιεικής, αποτελεσματική – αναποτελεσματική, ατελέσφορη.

B4. Α) «Η Unicef είναι θεματοφύλακας, «δίνει φωνή στα παιδιά» (2^η παράγραφος του κειμένου)

Β) «Τα παιδιά μπορούν να θωρακιστούν από εμάς με συγκεκριμένες στρατηγικές για την πρόληψη»

Γ. Επικοινωνιακό πλαίσιο εισήγησης, σε οικείο ύφος, αφού πρόκειται για σχολική εκδήλωση. Προσφώνηση : «Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί καθηγητές και μαθητές, φίλες και φίλοι...» Αποφώνηση: «σας ευχαριστώ (για την προσοχή σας).»

Για το περιεχόμενο έδινε πολλά στοιχεία και το κείμενο, που μπορούσαν να αξιοποιηθούν από τους μαθητές.

Πρόλογος : η μεγάλη ανάπτυξη της τεχνολογίας προσφέρει ευκαιρίες αλλά ενέχει και κινδύνους.... Δεν αποκλείονται χιουμοριστικές επιλογές, «*Κάνε μου λιγάκι like... κι εγώ αμέσως θα σε κάνω add...!*»...με κατάλληλη αξιοποίηση για έναν πρωτότυπο πρόλογο.

Κ. Μέρος :

α) Κίνδυνοι που απειλούν την ασφάλεια των παιδιών στο διαδίκτυο

Αποξένωση από την πραγματική κοινωνική ζωή : Οι απεριόριστες δυνατότητες του Η/Υ εντυπωσιάζουν τα νεαρά άτομα, με αποτέλεσμα να προσκολλώνται στην εικονική ζωή, να γίνονται εσωστρεφείς και να αποξενώνονται από το κοινωνικό τους περιβάλλον σε μια κρίσιμη ηλικία για την ανάπτυξη της κοινωνικότητάς τους. Η υπερβολική και πολύωρη

χρήση κάνει τους ανθρώπους μονοδιάστατους και αντικοινωνικούς. Δημιουργεί σύγχυση και αποπροσανατολισμό, αποδυναμώνοντας διαθέσεις αυτενέργειας και κριτικής.

Εμφάνιση νέων μορφών εγκληματικότητας : λόγω της «αναρχίας» του διαδικτύου και της έλλειψης διεθνούς νομοθεσίας και μηχανισμών ελέγχου το ίντερνετ είναι ένας χώρος ανοιχτός:

- Στην προπαγάνδα ακραίων και επικίνδυνων πολιτικών απόψεων (π.χ. νεοναζισμός, τζιχαντισμός),
- Στη δράση του οργανωμένου εγκλήματος και της πορνογραφίας,
- Στην καταπάτηση της πνευματικής ιδιοκτησίας (πειρατεία μέσω διαδικτύου),
- Στην έκθεση της προσωπικής ζωής του νέου σε κοινή θέα, παρακολούθηση και πιθανή αξιοποίηση. Μάλιστα σε αυτή την καταπάτηση των ατομικών δικαιωμάτων συνηγορεί ασυνείδητα και ο ίδιος ο νέος άνθρωπος.

Περιορίζει τη γλωσσική έκφραση και τη γενικότερη πνευματική συγκρότηση : Ευνοεί την υπεραπλούστευση της γλωσσικής έκφρασης, η οποία αγγίζει τα όρια της συντομογραφίας και της τυποποίησης (αρκτικόλεξα, σλόγκαν, ξένα ορολογία, «μικτή γλώσσα» κ.ά.). Μειώνει τη διάθεση για διάβασμα και πνευματικές αναζητήσεις. Ο νέος μαθαίνει στις έντονες συγκινήσεις των οπτικοακουστικών ερεθισμάτων και γίνεται πνευματικά νωθρός ή συχνότερα αδιάφορος.

B) Τρόποι προστασίας

Η ευθύνη της οικογένειας

- Ενθάρρυνση των νέων για την ενασχόλησή τους με τον κόσμο της τεχνολογίας χωρίς υπερβολές. Κατάλληλη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση. Έλεγχος της πρόσβασης των ανηλίκων στο διαδίκτυο και προστασία από ηλεκτρονικές σελίδες με επικίνδυνο για τα παιδιά περιεχόμενο.
- Φροντίδα για τη σωστή κοινωνικοποίηση του νέου και την καλλιέργεια πολλαπλών ενδιαφερόντων .

Οι εκπαιδευτικοί της τυποποιημένης και της άτυπης παιδείας καθώς και όλοι οι φορείς διαπαιδαγώγησης οφείλουν να ενδιαφερθούν για :

- Εξοικείωση των νέων με τη νέα τεχνολογία, αλλά και για προϋδεασμό για τους κινδύνους που συνεπάγεται η χρήση της (τόσο των κινητών τηλεφώνων όσο και του διαδικτύου).
- Ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας για την αξιολόγηση των πληροφοριών, τη διασταύρωση και την επιλογή τους, για τον έλεγχο της σοβαρότητας, της αισθητικής και του περιεχομένου των δικτυακών τόπων.

Η ευθύνη της Πολιτείας και των επιχειρήσεων

- Υιοθέτηση κατάλληλης νομοθεσίας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος στο διαδίκτυο και ιδιαίτερα για την προστασία των ανηλίκων από ιστοσελίδες με περιεχόμενο επιβλαβές για την ψυχική και πνευματική τους υγεία.
- Συνεργασία των κρατών και εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών αστυνόμευσης, ώστε να μπορούν αποτελεσματικά να εξαλείψουν το οργανωμένο ηλεκτρονικό έγκλημα.
- Ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση του κόσμου της πληροφορικής (εταιρείες, οργανισμοί, κρατικοί φορείς) για το ζήτημα της ασφάλειας και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων.
- Δημιουργία εξελιγμένων προγραμμάτων προστασίας του χρήστη, αντιμετώπισης επικίνδυνων ιών, προστασίας των συναλλαγών κ.λπ.

- Θέσπιση νομοθετικού πλαισίου για τη διασφάλιση της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Επίλογος : Τα νέα μέσα της τεχνολογίας , όπως και κάθε επίτευγμα του πολιτισμού, μπορούν να καλυτερέψουν τον άνθρωπο, όπως επίσης μπορούν και να τον χειροτερέψουν (σαν τον διαρρήκτη με τα τελειοποιημένα εργαλεία, που επικαλείται ο Παπανούτσος στο σχετικό δοκίμιο του). Το δρόμο πάντως της πρόοδου η ανθρωπότητα τον έχει πάρει και δεν μπορεί να γυρίσει πίσω. Ας διαπαιδαγωγήσουμε κατάλληλα τους νέους και ας τους θωρακίσουμε να αξιοποιήσουν σωστά αυτή την πρόοδο.

Επιμέλεια : Στέλλα Αλιγιζάκη

